

Beñat Gaztelumendi
Bertsolaria

Intxaurrondokoak

Aita listua irensten. Ama autoko atean hatzekin txalaparta jotzen. Eta gu atzeko aldean isilik, badaezpada ere. Ulertzen ez dutenaz ere jabetzen dira haurrak, ohartzen dira noiz sartzen diren ikarak gurasoen gorputzetan. Gu mututu egiten ginen autoa hona iristen zenean, Intxaurrondoko ertz honetara. Akaso noizbait galdetuko genien ea zer den goiko eraikin hura; ea zergatik dagoen burdinazko hesi bat sarreran, zergatik pasatzen diren hain auto gutxi gorantz. Eta amak hatz erakuslea ezpainen jarriko zuen; isiltzeko, ez galdetzeko jakin nahi ez genuenik, batzuetan hobe dela ez ulertzea, ezjakintasunak salbatuko gaituelako. Geroago jakingo genuen nor zegoen burdinazko ate haren atzean. Kontroletan negar egiteko esaten zigun amak, ozen egiteko negar, gaiztoak zirela berdezko horiek eta egiteko negar. Eta guk negar egiten genuen eta autoko leihatila zabaldu eta gure negarrak aditzean jarraitzeko aurrera esaten ziguten, haserre, gure antsiak jasateko gogorik ez zutela erakutsiz. Baina guk galderak egiten jarraitu genuen; ezabatu zituzten izenak ikasi genituen, egunkarietan irakurri genuen zer gertatzen zen ezer gertatzen ez omen zen leku hartan. Gurasoek «ez sartu politikan edo bestela...» esaten ziguten. «Edo bestela...» abstraktu hura, edozer esan nahi zuen «edo bestela...» hura; eta poliki-poliki esanahi, leku eta objektu konkretuz bete genuen «edo bestela...» hura: burdinazko hesia eta gorputz bat biluzik, bustita, eta elektrodoak eta bainera eta kolpeak eta aho bat arnas bila poltsa baten barruan; plastikoa hortz artean, mingainean, eztarrian baina airerik ez, plastikoa baino ez, eta konortea gorputz biluzi horretatik, gorputz apurtu horretatik ihesi, eta bat-batean airea berriz; kolpera munduko aire guztia gorputzera sartu nahia eta eztula, eta berriz

kolpeak, oihuak, mehatxuak, plastikoa, ura eta gorputz bat intxaur oskolen gisa hautsia, krak eta krak, baina han ez da ezer gertatzen. Eta, hain zuzen ere, ezer gertatzen ez delako gertatzen da zerbait.

Iragana ez dela igarotzen entzun nion norbaiti, gorputzean sartzen zaigula eta gurekin etortzen dela goazen lekura. Eta buruari bueltaka nengibilen aspaldian ezer gertatzen ez den lekuetan zer gertatzen ote den orain, beste batzuk eramaten dituztenean. Ea atxilotu ondorengo esan gabe doan horrek bere horretan jarraitzen ote duen. Guk inork baino hobeto ulertu beharko genukeelako polizia-etxean hildako senegaldar baten inguruko min. Iragana gorputzean daramagu, baina paisaia ere bai. Oraindik ere Garberara erosketak egitera doanak bide estu hau utziko du eskuin aldean, eguneroko paisaia hain txertatua. Eta eguneroko paisaia txertatuta daude kontrolak eta oldarraldiak eta patrol berdeak ere. Iraganak ez digulako aurrera egiten utzi nahi.

Horregatik azaldu ziren goiz batean kazetariak Altsasura poliziaren aurretik beren kamera, argazki-makina eta mikrofonoekin. Flashek itsutu zituzten pintadak, plaza ertzeko zoko guztiak arakatu zituzten zirujau baten zehaztasunaz baina ez zuten hemerrotekarik miatu, ez zuten burdinazko hesi honen antzekorik zeharkatu. Hasi zitezkeen galderak egiten, baina, zertarako? Entzuna zuten jipoiaren bertsioa: bi bikote trago bat lasai hartzen eta herri oso bat trumilka haien kontra. Zer besterik behar zuten, bada? Bazekiten Egia; galderak erantzunak zituzten galderak egiterako. Berdin Altsasun, Alepon edo Bagdaden: gerra batean egia izaten da lehenengo biktimak. Kazetariak bidaltzen dira aurrena eta soldaduak ondoren. Egia bakarrena denean errazago egiten baitu lan Guardia Zibilak.

Iragana aldean daramagu eta, oraindik ere, badira esan gabe doazen gauzak. Bizkarra kargatuegi daramagu, eta ez da erosketa poltsen errua. Azeleragailua sakatu dut. Badaezpada ere. •

Egia bakarrena denean errazago egiten du lan Guardia Zibilak.

Jaizki FONTANEDA | ARGAZKI PRESS